

- 2.3. Ҳуқуқ барои гирифтани подоши сугуртавӣ ба он кас дода мешавад, ки Шартнома ба манфиати ӯ баста шудааст. Шартномаи сугурта ба манфиати Сугурташуда баста ҳисоб меёбад, агар дар Шартнома номи шахси дигар (Манфиатгиранда) барои гирифтани пардохти сугуртавӣ оварда нашуда бошад. Шартнома ба манфиати шахсе, ки Сугурташуда ба ҳисоб намеравад, аз ҷумла ба манфиати Сугуртақунонанди Сугуртанашуда, танҳо бо ризоияти ҳаггии Сугурташуда имконияти бастанро дорад.
- 2.4. Пардохтҳои тибқи Шартномаи сугуртавӣ пешбинишуда аз тарафи Сугуртақунонда ба ғоидаи Сугуртақунонда, Сугурташуда, Манфиатгиранда, новобаста аз ҳама гуна намудҳои кӯмакхарҷӣ, нафақа ва пардохтҳо, аз рӯйи сугуртаи иҷтимоии давлатӣ ва таъминоти иҷтимоӣ, мувофиқаҳои дигари меҳнатӣ ва ғайра, Шартномаи сугуртақунонӣ, ки бо Сугуртақунонии дигар баста шудааст ва маблағҳо, ки бояд ба тартиби товодихӣ барои зарар тибқи қонунгузори амалқунада гирифта мешаванд, амалӣ мегарданад.

3. СУБЪЕКТИ СУГУРТА

- 3.3. Субъектҳои сугурта Сугуртақунонда ва шахсони дар Шартномаи сугуртавӣ ба ҳайси Сугуртақунонда, Сугурташуда, Манфиатгиранда овардашуда мебошанд.

4. ОБЪЕКТИ СУГУРТА

- 4.3. Объекти сугурта манфиатҳои амволии ба қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ихтилофнадошта, ки ба ҳаёт ва саломати Сугурташуда ё марги ӯ алоқаманд, мебошад.

5. ХАВҲОҶИ СУГУРТАВӢ, ҲОЛАТҲОИ СУГУРТАВӢ, БАҶНОМАҶОИ СУГУРТАҚУНОНӢ

- 5.3. Воқеаҳои зайл дар ҳаёти Сугурташуда хавфҳои сугуртавӣ мебошанд ва аз тарафи Сугуртақунонда ҳолатҳои сугуртавӣ ҳисоб карда мешаванд:
- 5.3.1. Марги Сугурташуда дар натиҷаи ҳодисаҳои нохуш, ба истисно аз ҳолатҳо, ки дар банди 5.4. Шартҳои полисӣ (минбаъд «Марг дар натиҷаи ҲН» пешбинӣ шудаанд;
- 5.3.2. Бардоштани захмҳои ҷисмонии вазнин аз тарафи Сугурташуда дар натиҷаи ҳодисаи нохуш, ки дар Таблитсаи ҳаҷми пардохтҳои сугуртавӣ № 2 пешбинӣ шудааст, ба истисно аз ҳолатҳо, ки дар банди 5.4. Шартҳои полисӣ (минбаъд «Маъҷубӣ дар натиҷаи ҲН») пешбинишуда;
- 5.3.3. Муваққатан ғум кардани қобилияти меҳнатӣ бо сабаби бистаришавии Сугурташуда дар натиҷаи ҳодисаи нохуш, ба истисно аз ҳолатҳо, ки дар банди 5.4. шартҳои Полисӣ (минбаъд «Бистаришавӣ дар натиҷаи ҲН») пешбинӣ шудааст.
- 5.3.4. Заҳмҳои ҷисмонии Сугурташуда дар натиҷаи ҳодисаҳои нохуш, ки дар Таблитсаи ҳаҷми пардохтҳои сугуртавӣ № 1, ба истисно аз ҳолатҳои дар банди 5.4. шартҳои Полисӣ (минбаъд «Заҳмҳои ҷисмонӣ») пешбинӣ шудааст;
- 5.4. Воқеаҳои дар банди 5.1. Шартҳои Полисӣ пешбинишуда, чун ҳолатҳои сугуртавӣ ҳисоб шуда метавонанд, агар онҳо натиҷаи бевосита ба амаломада дар давоми муҳлати амалқунони Шартномаи сугуртавӣ аз ҳолатҳои нохуш, бо ҳуҷҷатҳо мубоққи низомномаи дар қисмати 9 шартҳои Полисӣ пешбинишуда тасдиқшуда, руҳ дода бошанд.
- 5.5. Воқеаҳои дар банди 5.1.1. – 5.1.4. Шартҳои Полисӣ пешбинишуда, ки натиҷаи ҳодисаҳои нохуши дар давоми муҳлати сугурта тибқи Шартнома бавуқӯъомада мебошанд, инчунин ҳолати сугуртавӣ, агар дар давоми 1 (як) сол аз рӯзи фарорасии ҳодисаи нохуш ба амаломада бошад, эътироф шуда метавонанд.
- 5.6. Агар чизи дигаре тибқи Шартномаи сугуртавӣ пешбинӣ нашуда бошад, воқеаҳои дар банди 5.1. Шартҳои полисӣ пешбинишуда, агар онҳо ба амал омада бошанд, ҳолати сугуртавӣ доништа намешаванд:
- 5.6.1. дар натиҷаи аз тарафи Сугурташуда дар синни 14 солагӣ ва аз он калонтар дидаву доништа содир намудани ҷиноят;
- 5.6.2. дар натиҷаи амалҳои барқасдона, ки ба фарорасии ҳолатҳои сугуртавӣ аз тарафи Сугурташуда дар синни 14 солагӣ ва аз он калон, Сугуртақунонда, Манфиатгиранда ё шахси дигар, ки бавосита ё бевосита барои гирифтани пардохти сугуртавӣ тибқи Шартномаи сугуртавӣ манфиатдоранд, равона карда шудаанд. Дар ин ҳолат пардохти сугуртавӣ ба он Манфиатгиранда (гон) ё ворисоне, ки бо амалҳои бақасдона ба ҳолатҳои сугуртавӣ оварда расонидааст, пардохт карда намешавад;
- 5.6.3. дар натиҷаи худкушӣ ё қўшиш ба худкушии Сугурташуда, ба истисно аз ҳолатҳо, ки Сугурташуда то худкушӣ бо амалҳои ҷиноятқоронаи шахсони сеюм, оварда шудааст;
- 5.6.4. дар рафти ҷанг, интервенсия, амалиётҳои ҷангии қўшунҳои хоричӣ, задухӯрдҳои яроқнок, ҳодисаҳои ба он монанд ва ё ба он баробаркардашуда (новобаста аз он, ки ҷанг эълон шуда буд, ё не), ҷангҳои шаҳрвандӣ, исён, балво, эътирозҳои дигари шаҳрвандӣ, ки ба шўриши шаҳрвандӣ ё ҳарбӣ оварда мерасонад, ё амалҳои яроқнок ва дигари ғайриқонунӣ барои ба даст овардани ҳокимият, инчунин ҳамагуна ҳолатҳои дигари ба он монанд, ки бо истифодабарӣ ё ниғаҳдории яроқ ва лавозимоти ҷангӣ алоқаманд аст;
- 5.6.5. дар натиҷаи заҳролудшавии алкоғолӣ, инчунин дар натиҷаи заҳролудшавӣ аз истеъмоли маводи муҳаддир, дорутӣ ё психотропӣ бе фармоиши духтур;
- 5.6.6. дар натиҷаи амалҳои Сугурташуда дар ҳолати мастӣ (тамарқузи алкоғол ба миқдори 0,3 промилл ва ё зиёда аз он) мастшавӣ аз маводи токсикӣ ё аз маводи муҳаддир ё мастшавӣ зери таъсири маводҳои бисёртаъсирқунада ё психотропӣ, ки бе фармоиши духтур қабул карда, содир намудан;
- 5.6.7. дар натиҷаи бо ҳамагуна намуди варзиш дар сатҳи касбӣ аз ҷумла мусобикаҳо ва машқҳо, инчунин машғулшавӣ бо намудҳои зерини варзиш дар сатҳи ҳавасқорона: варзиши автомобилӣ, мотоциклронӣ (авто-, мотоспорт), ҳамаи намудҳои варзишӣ бо асп, намудҳои ҳавоии варзиш, кўҳнавардӣ, тирпарронӣ машғул будани шахси Сугурташуда;
- 5.6.8. дар рафти иштирок дар ҳамагуна парвозҳои авиатсионӣ, ба истисно аз парвоз ба ҳайси мусофири тайёра, ки барои интиқоли мусофирон иҷозатнома дорад, инчунин иштироки бевосита дар манёврҳо, машқҳои ҳарбӣ, озмоиши техникаи ҳарбӣ ва амалиётҳои ба он монанд ба ҳайси хизматчиҳои ҳарбӣ ё хизматчиҳои граждани;
- 5.6.9. дар натиҷаи таъсири таркиши ядрой, радиатсия, заҳролудшавии радиоактивӣ ё дар натиҷаи истифодабарии энергияи ядрой;
- 5.6.10. ҳангоми аз тарафи Сугурташуда идорақунони ҳамагуна намудҳои нақлиёт бе ҳуқуқ ба идорақунонӣ, ё дар ҳолати мастӣ аз алкоғол ё мастӣ аз маводи муҳаддир, ё ҳангоми ба шахси шаҳоданомаи ронандагӣ надохта, ё дар ҳолати мастӣ аз алкоғол ё маводи муҳаддир будани ӯ боварӣ намудани идорақунони воситаҳои нақлиётӣ;
- 5.6.11. дар натиҷаи ВИЧ-сироятқунадаҳо ё СПИД, инчунин бемориҳои бо СПИД алоқаманд;
- 5.6.12. дар натиҷаи сабабҳои бевосита ё бавоситаи дар натиҷаи бемориҳои психикии Сугурташуда, фалаҷшавӣ, хуруҷи бемории саръ, агар онҳо натиҷаи ҳодисаҳои нохуш набошанд;
- 5.6.13. ҳангоми дар ҷойҳои аз озодӣ маҳрум будани Сугурташуда;
- 5.6.14. дар натиҷаи ҳомилдорӣ, таваллуд ё бод (осложнение).
- 5.7. Дар замима ба банди 5.4. Шартҳои полисӣ шикастҳои патологӣ, дар ҳолати дар Сугурташуда то оғози муҳлати сугурта будани бемориҳои экзостозӣ ё бемориҳои онкологии устухонҳо ҳолатҳои сугуртавӣ ҳисоб намеёбанд.
- 5.8. Ба ҳудуди сугурта аз рӯйи шартҳои полисӣ тамоми ҷаҳон, дар истисно аз минтақаҳои низоҳои ҳарбидошта, дохил мешавад.
- 5.9. Сугурта аз рӯйи Шартнома, ки дар асоси Шартҳои полисӣ баста шудааст, 24 соат дар як шабонарӯз амал мекунад.

6. МАБЛАҶИ СУГУРТА, ПОДОШИ СУГУРТАВӢ, ҲАҚҚИ УЗВИЯТИ СУГУРТАВӢ

- 6.3. Маблағи сугурта дар Шартномаи сугуртавӣ бо розигии тарафҳо муайян мегардад ва он ба 10.000 (дах ҳазор) сомонӣ баробар аст.
- 6.4. Маблағи сугуртавӣ аз рӯйи хавфҳои алоҳида бо тартиботи зер муайян карда мешавад:
- 6.4.1. аз рӯйи хавфи «Марг дар натиҷаи ҳодисаҳои нохуш» - чун 20% маблағи сугуртавӣ дар банди 6.1. Шартҳои полисӣ нишондодашуда, яъне 2.000 (ду ҳазор) сомонӣ;
- 6.4.2. аз рӯйи хавфи «Маъҷубӣ дар натиҷаи ҳодисаҳои нохуш», ва «заҳмдоршавии ҷисмонӣ» - чун 100% маблағи сугуртавӣ дар банди 6.1. Шартҳои полисӣ нишондодашуда, яъне 10.000 (дах ҳазор) сомонӣ;
- 6.4.3. аз рӯйи хавфи «Бистаришавӣ дар натиҷаи ҳодисаҳои нохуш» - чун 0,2% маблағи сугуртавӣ дар банди 6.1. Шартҳои полисӣ нишондодашуда, яъне 20 (бист) сомонӣ;
- 6.5. Подоши сугуртавӣ аз рӯйи Шартномаи сугуртавӣ 100 (сад) сомониро ташкил медиҳад ва аз тарафи Сугуртақунонда яқбора барои тамоми муҳлати сугурта бо воситаи пули нақд ё пардохти ғайринақдӣ бо реқвизитҳои бонкии Сугуртақунонда, ки дар Шартномаи сугуртавӣ оварда шудааст, пардохт мегардад.

6.6. Санаи пардохти подоши суғуртави (ҳаққи узвият) Суғуртақунонда ба ҳисоб меравад:

6.6.1. дар сурати ҳисобкитоб бо пули нақд – санаи пардохт дар ҳаҷми пурраи воситаҳои пулӣ ба Суғуртақунонда;

6.6.2. дар сурати ҳисобкитоби ғайринақдӣ – санаи ба суратҳисоби дар Шартномаи суғуртавӣ нишондодашудаи Суғуртақунонда ба ҳаҷми пурра дохилшавии воситаҳои пулӣ.

7. ТАРТИБИ БАСТАЌ, ИЧРО НАМУДАН ВА ҚАТЪ ГАШТАНИ ШАРТНОМАИ СУЌУРТАВЌ

7.3. Шартнома дар асоси аризаи шиғоҳии Суғуртақунонда байни Суғуртақунонда ва Суғуртақунонда нисбат ба Суғурташуда бо роҳи ризоияти Суғуртақунонда ба Полис-офертаи суғурта, ки аз тарафи Суғуртақунонда ба имзо расида, ба Суғуртақунонда дода шудааст, баста мешавад. Ризоияти Суғуртақунонда бо роҳи пардохти подоши суғуртавӣ (ҳаққи узвият суғуртавӣ) бо тартиб ва муҳлати дар Шартномаи суғуртавӣ (Полис-аферати суғуртавӣ) муайянгардида, сурат мегирад.

7.4. Тарағҳои Шартнома бо он розианд, ки ҳангоми ба имзо расонидани Шартномаи суғуртавӣ (Полис-офертаи суғуртавӣ), замимаҳои он, созишномаҳои иловагӣ ва ҳуҷҷатҳои дигар, ки ба Шартномаи суғуртавӣ дахл доранд, Суғуртақунонда ҳуқуқ дорад инъикоси факсималии муҳри Суғуртақунонда ва имзои шахси ваколатдори аз номи Суғуртақунонда имзокунондаи Шартномаи суғуртави (Полис-офертаи суғуртавӣ) истифода барад.

7.5. Шартномаи суғуртавӣ ба муҳлати 1 сол баста шуда метавонад.

7.6. Санаи бастанӣ Шартномаи суғуртавӣ санаи фаёлгардонии Полис мебошад.

7.7. Суғуртақунонда дар зарфи 14 (чордах) рӯз аз санаи пардохти подоши суғуртавӣ ҳуқуқ дорад:

7.7.1. Бо шартҳои суғуртакуни розӣ шавад ва мустақилона бо яке аз роҳҳои пур кардани маълумоти зарурӣ оид ба Суғуртақунонда ва Суғурташуда дар сайти Суғуртақунонда www.bima.tj ё ба воситаи телефон ба рақами (+992) 37-236-82-02 занг зада, фаёлгардониро амалӣ намояд;

7.7.2. аз бастанӣ шартномаи суғурта даст кашад ва маблағи подоши пардохташро боспас гирад. Баргардонидани подоши суғуртавӣ аз тарафи Суғуртақунонда ҳангоми аз тарафи Мизоч пешниҳод намудани Полис ва ҳуҷҷат, ки пардохти подоши суғуртави (Полис-аферати суғуртавӣ) тасдиқ мекунад, сурат мегирад.

7.8. Дар ҳолате ки агар Мизоч аз ҳуқуқи худ ки дар банди 7.5.1. ё 7.5.2. Шартҳои Полисӣ оварда шудааст, истифода набарад, Шартномаи суғурта аз соати 00 –у 00 дақиқаи рӯзи 15-ум (понздаҳ) аз санаи пардохти подоши суғуртавӣ ба таври автоматӣ фаёл гардонидани мешавад. Дар ин ҳолат Суғуртақунонда шахси пардохтнамуда подоши суғуртавӣ ба ҳисоб меравад. Суғурташуда фарзанди аввалини аз 2 сола то 17 сола дар рӯзи бастанӣ Шартномаи суғуртавӣ ба ҳисоб меравад.

7.9. Дар ҳолати фаёлгардонии шартномаи суғуртавӣ мутобиқи банди 7.5.1. Шартҳои полисӣ Суғуртақунонда уҳдадор аст, ки маълумотро оид ба Суғуртақунонда (ном, номи падар, номи авлодӣ, чинс, санаи таваллуд, телефон (мобилӣ), e-mail, маълумотҳои шиноснома) ва дар бораи Суғурташуда (ном, номи падар, номи авлодӣ, чинс, санаи таваллуд) пешниҳод намояд. Суғуртақунонда Замима ба Полисро (Маълумот, ки ҳангоми фаёлгардонӣ пешниҳод карда мешавад) таҳия мекунад ва дар зарфи 3 (се) рӯзи корӣ аз санаи фаёлгардонӣ ба e-mail-и ҳангоми фаёлгардонӣ нишондодаи Суғуртақунонда Замима ба Полис таҳиянамударо ирсол мекунанд. Суғуртақунонда, уҳдадор аст, ки Замимаи Полисро мустақилона аз ҷоп барорад.

7.10. Дар ҳолати фаёлгардонии шартномаи суғуртавӣ Суғуртақунонда мутобиқи банди 7.6. Шартҳои полисӣ уҳдадор аст, ки Замима ба Полис таҳиянамудаи Суғуртақунондаро аз сайти Суғуртақунонда www.bima.tj нусхабардорӣ кунад.

7.11. Шартномаи суғурта қувват мегирад:

7.11.1. Ҳангоми фаёлгардонӣ тибқи банди 7.5.1. Шартҳои полисӣ аз соати 00 –у 00 дақиқаи рӯзи 3 (сеюм) пас аз санаи фаёлгардонии шартномаи суғуртавӣ аз тарафи Суғуртақунонда;

7.11.2. Ҳангоми фаёлгардонӣ тибқи банди 7.6. Шартҳои полисӣ аз соати 00-у 00 дақиқаи рӯзи 15 (понздаҳум) аз санаи пардохти подоши суғуртавӣ, ҳамзамон муҳлати суғуртакуни аз соати 00-у 00 дақиқаи рӯзи 3 (сеюм) аз санаи пешниҳод намудани маълумот аз тарафи Суғуртақунонда, ки дар банди 7.7. Шартҳои полисӣ оварда шудааст, оғоз мегардад.

7.12. Дар сурати фаёлгардонии Шартномаи суғуртавӣ пас аз гузаштани 15 (понздаҳ) рӯз аз санаи пардохти подоши суғуртавӣ фаёлгардонии мазкур бекор дониста мешавад. Дар ин сурат Полис бо тартиби дар банди 7.6. Шартҳои полисӣ овардашуда, фаёлгардонидашуда ба ҳисоб меравад.

7.13. Санаи баохиррасии суғурта тибқи Шартнома ба санаи фарорасии аввалин ҳолатҳои номбаршуда мувофиқат мекунад:

7.13.1. ба охир расидани муҳлати амали Шартнома,

7.13.2. пеш аз муҳлат қатъ гардидани Шартнома.

7.14. Шартномаи суғуртавӣ дар он ҳолат ва тартибот пеш аз муҳлат қатъ мегардад, ки дар Шартҳои полисӣ муқаррар карда шудааст, инчунин дар рӯзи оянда баъд аз фарорасии аввалин ҳодисаи нохуш бо Суғурташуда, ки ҳолати суғуртавӣ дар давоми як муҳлати суғуртавӣ шинохта мешавад. Ҳангоми пеш аз муҳлат қатъ гардидани амали Шартнома подошҳои суғуртави пардохташуда бозгашт карда намешаванд.

7.15. Ҳангоми иваз намудани ном, номи падар, номи авлодӣ, маълумотҳои шиносномаи Суғуртақунонда, Суғурташуда ё Манфиатгиранда, инчунин ҳангоми таъин кардан ё ивазкунии Манфиатгиранда Суғуртақунонда ба таври ҳаттӣ Суғуртақунондаро бо Ариза барои даровардани тағйиротҳо дар Шартномаи суғуртавӣ (минбаъд – Ариза барои дихил намудани тағйиротҳо) дар шакли аз тарафи Суғуртақунонда муқарраршуда дар чараён мегузорад. Суғуртақунонда аризаи оид ба даровардани тағйирот пуркардашро ба Суғуртақунонда ба воситаи почта ба суроғаи ҷойгиршавии Суғуртақунонда, ки дар Полис оварда шудааст ирсол мекунанд. Ҳамаи маълумотҳои ба тағйиротҳои ишорашуда муносибатдошта мутобиқи талаботҳои номбаршуда аз тарафи Суғуртақунонда ба сифати шартҳои Шартнома аз санаи дар аризаи Суғуртақунонда нишондодашуда, бе ирсолӣ огохиномаи ҷавобӣ ба Суғуртақунонда, қабул карда мешавад.

7.16. Дар сурати гум кардани Шартномаи суғуртавӣ (Полиси суғурта) аз тарафи Суғуртақунонда, Суғуртақунонда дар асоси аризаи шахсии Суғуртақунонда нусхаи ҳуҷҷатро медиҳад, ки пас аз он Шартномаи гумшуда (Полиси суғурта) аз лаҳзаи пешниҳоди аризаи Суғуртақунонда аз эътибор соқӣ дониста мешавад ва пардохтҳо аз рӯйи он гузаронидани намешаванд. Ҳангоми тақроран гум кардани Шартнома (Полиси суғурта) дар давоми муҳлати амалӣ бадани Шартномаи суғуртавӣ Суғуртақунонда аз Суғуртақунонда кимати ба расимият даровардани Шартнома (Полиси суғурта) меситонад. Маблағи пардохтшаванда дар ҳолати нишондодашуда аз тарафи Суғуртақунонда яқбора бо пардохти минбаъдаи ҳаққи узвияти суғуртавӣ ё новобаста аз он, агар Суғуртақунонда подоши суғуртави яқбора пардохт карда бошад, пардохт карда мешавад.

7.17. Ҳамаи маълумотҳо оид ба Суғуртақунонда (Суғурташуда), Манфиатгиранда, ки Суғуртақунонда вобаста ба бастан, ичро ва қатъ гардидани (бекоркуни) Шартномаи суғуртавӣ аз касе, ки набошад ба даст овардааст, махфӣ мебошад. Ин гуна маълумотҳо танҳо бо мақсади Шартномаи суғуртавӣ истифода бурда шуда, аз тарафи Суғуртақунонда ё намояндаҳои он, агар чизии дигаре дар конунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ нашуда бошад, фош карда намешаванд.

7.18. Шартномаи суғуртавӣ бо шахсони зерин, агар чизии дигаре дар Шартномаи суғуртавӣ пешбинӣ нашуда бошад, баста намешавад:

7.18.1. Бо маъҷубони гурӯҳи 1, 2, 3, ё бо шахсони категорияи «кӯдаки маъҷуб» дошта;

7.18.2. Бо шахсоне, ки ба экспертизаи тиббӣ иҷтимоӣ роҳат доранд;

7.18.3. Бо шахсоне, ки бемориҳои таххисшудаи психикӣ (асаб) ё иллат доранд;

7.18.4. Бо беморони СПИД ё вирусӣ сирояткунандаи иммунодефитсдошта (бо ВИЧ сироятшудагон);

7.18.5. Бо шахсоне, ки зери тағйирот қарор доранд ё аз озодӣ маҳруманд.

7.19. Агар пас аз бастанӣ Шартномаи суғуртавӣ маълум гардад, ки Суғуртақунонда ба Суғуртақунонда маълумоти қаблан дурӯғ ё нодурустро оид ба ҳолатҳо, ки аҳамияти нисбатан муҳимро барои муайян намудани имконияти фарорасии ҳолати суғуртавӣ ва баҳодихӣ ба ҳафти суғуртавӣ, инчунин ҳуҷҷатҳои қалбакиро пешниҳод намудааст, бо истифода аз оқибатҳо, ки дар қисми 2 моддаи 204 Кодекси шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинишуда, Суғуртақунонда ҳуқуқ дорад, бекор намудани Шартномаи суғуртави талаб кунад.

7.20. Ҳамаи огохиномаҳо, хабарномаҳо оид ба ичро ва қатъ гардонидани Шартномаи суғуртакуни ба суроғаҳои дар Шартнома нишондодашуда ирсол мегарданд. Дар сурати иваз шудани суроға ё реквизитҳои тарағҳои уҳдадоранд дар зарфи 30 (си) рӯз ҳамдигарро дар чараён гуздоранд. Агар тарафе доир ба ивазшавии суроға ё реквизити тарағҳои дигар дар давоми муҳлати муқарраршуда дар чараён гузошта нашавад, ҳамаи огохиномаҳо ва хабарномаҳои ба суроғаи қаблӣ фирисдодашуда, дастрасшуда ҳисоб мегарданд.

7.21. Ҳамаи огохиномаҳо ва хабарномаҳо оид ба бастан, ичро ё қатъ гардидани муносибатҳои ҳуқуқӣ, танҳо агар он ба таври ҳаттӣ сурат гирифта, аз тарафи намояндагони ваколатдори тарағҳои ба имзо расида, ба тарзе фирисдода шуда бошад, ва далали ирсолӣ он тасдиқ гардад, ба суроғаи ҳамдигар фирисдодашуда ба ҳисоб меравад, агар дигаре тибқи Шартномаи суғуртавӣ пешбинӣ нашуда бошад.

8. ХУҚУҚ ВА УҲДАДОРИҶОИ ТАРАФҶОИ ШАРТНОМАИ СУГУРТАВИЙ

8.3. Сугуртакунонда ҳуқуқ дорад:

- 8.3.1. Бо шартҳои Полис ва шартҳои Шартнома шинос шавад ва шартҳои Полис ва шартҳои Шартномаро, ки мутобики онҳо Шартномаи сугуртавий баста шудааст, ба даст гирад;
- 8.3.2. Ҳамагуна эзоҳро тибқи Шартномаи сугуртавии басташуда, гирад;
- 8.3.3. Дар сурати гум кардан Шартномаи сугуртавий (Полиси сугурта), нусхаи онро гирад;
- 8.3.4. Аз тарафи Сугуртакунонда иҷро шудани шартҳои Шартномаи сугуртавиरो тафтиш кунад;
- 8.3.5. Ҳангоми фарорасии ҳодиса, ки аломатҳои ҳолати сугуртавиरो дорад, иҷрои уҳдадорихои гирифтаи Сугуртакунонда тибқи Шартномаи сугуртавий, ки ба манфиати Сугурташуда баста шудааст, талаб кунад;
- 8.3.6. Аз Сугуртакунонда маълумот, ки ба устувории молиявии дахлдошта, сирри тижоратӣ надорад, гирад.

8.4. Сугуртакунонда уҳдадор аст:

- 8.4.1. Подоши сугуртавиरो (ҳаққи узвияти сугуртавий) дар ҳаҷм ва мӯҳлати бо Шартномаи сугуртавий муайянгардида, пардохт намояд;
- 8.4.2. Ҳангоми бастанӣ Шартномаи сугуртавий ба Сугуртакунонда ҳамаи маълумотҳои заруриро оид ба шахсони Сугуртамешуда (Сугурташуда), ҳаёти онҳо, фаёлият ва ҳолати саломатӣ, ки барои муайян намудани дараҷа ва хусусиятҳои хавф, ки Сугуртакунонда ба сугуртакуний қабул менамояд, пешниҳод намояд;
- 8.4.3. Дар зарфи 30 (сӣ) рӯз Сугуртакунондаро бо ҳар усули дастрас, ки имконияти ба қайд объективӣ гирифтани мурочиат оид ба фаро расидани ҳолати сугуртавий медиҳад, бо баъдан пешниҳод намудани тамоми иттилооти лозима ва замимаи ҳуҷжатҳои тасдиқкунанда тибқи рӯйхати дар банди 9.12. Шартҳои Полисӣ нишондодашуда, дар ҷараён гузорад. Уҳдадорӣ Сугуртакунонда оид ба хабардор намудан, доир ба далели фарорасии воқеаи муайян бо шахси Сугурташуда аз тарафи Манфиатгиранда иҷро шуда метавонад;
- 8.4.4. Иҷро кардани ҳамагуна ҳолатҳои дигари шартҳои полис, Шартномаи сугуртавий ва ҳуҷжатҳои дигар, ки муносибатҳои ҳуқуқӣ байни Сугуртакунонда ва Сугуртакунондаро бо бастан, иҷро ё қатъ намудани ин муносибатҳои ҳуқуқӣ мустаҳкам мекунад;
- 8.4.5. Дар сурати ба шубҳа афтодан ба ҳақиқӣ ё эътирбонӣ ва кифоя будани ҳуҷжатҳои аз тарафи Сугуртакунонда (Сугурташуда) бо сабаби фарорасии воқеа, ки нишонаҳои ҳолати сугуртавиरो дорад ё барои тасдиқи ҳолати гум кардани лаёқати корӣ ҳангоми таъин кардани гуруҳи маъҷубӣ, бо талаби Сугуртакунонда такроран аз таҳқиқоти лабораторӣ ва инструменталӣ (аз ҷумла таҳқиқоти ултрасадоӣ, рентгенологӣ ва усулҳои дигари таҳқиқи шубҳаӣ), таҳқиқоти такрорӣ духтур, ки духтурони ихтисосҳои гуногун мегузаронанд, гузаштан;
- 8.4.6. Бозгашт намудани маблағи пардохти сугуртавий гирифташуда, агар дар давоми муҳлати дар қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣшуда оид ба муҳлати муддати даъво, агар муайян гардад ин вазъият аз рӯйи қонун ё Шартҳои полисӣ қисман ё пурра Сугуртакунонда, Сугурташуда, Манфиатгирандаро аз ҳуқуқи гирифтани пардохти сугуртавий маҳрум месозад. Ин гуна уҳдадорӣ бар дӯши Манфиатгиранда низ бор карда шудааст;
- 8.4.7. Сугурташудагонро бо ҳуқуқҳои уҳдадорихоӣшон тибқи Шартномаи сугуртавий шинос намудан.

8.5. Сугуртакунонда ҳуқуқ дорад:

- 8.5.1. Ҳақиқӣ будани маълумотҳо ва иттилоотро, ки Сугуртакунонда ё Сугурташуда пешниҳод намудаанд, бо ҳамагуна усулҳои дастрас, ки ба қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон мухалиф нестанд, тафтиш кунад;
- 8.5.2. Иҷро талаботи Шартномаи сугуртавий ва низомномаи Шартҳои полисиро аз тарафи Сугуртакунонда (Сугурташуда) тафтиш кунад;
- 8.5.3. Дар ҳолатҳои, ки ба қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон мухалиф нестанд, ҳақиқати Шартномаи сугуртавиरो дар сурати аз тарафи Сугуртакунонда (Сугурташуда) вайрон ё номуносиб иҷро намудани ҳолатҳои Шартҳои Полисӣ ва Шартномаи сугуртавий талош кардан;
- 8.5.4. Барои қабули қарор оид ба пардохти подоши сугуртавий дар вақти зарурат ба мақомоти ваколатдор оид ба ҳолатҳои фарорасии ҳолати сугуртавий мурочиат намудан ва инчунин аз Сугурташуда (Манфиатгиранда) пешниҳод намудани маълумотҳо ва ҳуҷжатҳо, ки далели фарорасӣ ва сабабҳои ҳолати сугуртавиरो исбот карда метавонанд, талаб кардан;
- 8.5.5. Муҳлати қабули қарорро дар бораи пардохти сугуртавий то гирифтани иттилооти пурра оид ба ҳолати сугуртавий ва ҳуҷжатҳои тасдиқкунанда, тамдид намудан;
- 8.5.6. Муҳлати қабули қарорро дар бораи пардохти сугуртавий дар сурати қушодани парвандаи ҷиноятӣ то лаҳзаи қабули қарори мутобик аз тарафи мақомоти салоҳиятдор, тамдид намудан;
- 8.5.7. Аз додани подоши сугуртавий дар ҳолатҳои дар Шартҳои Полисӣ пешбинишуда, Шартномаи сугуртавий, қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон даст кашидан;
- 8.5.8. Амалҳои дигарро ба тартиби иҷро ҳолатҳои Шартҳои полисӣ ва Шартномаи сугуртавий иҷро намудан.

8.6. Сугуртакунонда уҳдадор аст:

- 8.6.1. Сугуртакунондаро бо шартҳои Полис ва шартҳои Шартномаи сугуртавий шинос намояд;
- 8.6.2. Оид ба ҳамаи маъсалаҳо, ки шартҳои Шартномаи сугуртавий алоқаманданд, шарҳу эзоҳ диҳад;
- 8.6.3. Махфият ва бехатарии иттилоотро оид ба Сугуртакунонда, Сугурташуда Манфиатгиранда бо сабаби бастан ва иҷро Шартномаи сугуртавий таъмин намояд;
- 8.6.4. Ҳангоми фарорасии ҳолат бо Сугурташуда, ки аломатҳои ҳолати сугуртавиरो дорад, пас аз гирифтани ҳамаи ҳуҷжатҳои лозима оид ба подоши сугуртавий, қабул намудани қарор оид ба пардохт ё даст кашидан аз пардохти сугуртавий ва подоши сугуртавиरो ҳангоми ҳодисаи дар ариза овардашуда чун ҳолати сугуртавий эътироф шудан, дар муҳлати дар банди 9.17. шартҳои Полисӣ пешбинишуда, пардохт намояд;
- 8.6.5. Ба таври ҳаттӣ шахси барои пардохти сугуртавий мурочиатнамударо оид ба тамдида муҳлати қабули қарор дар бораи пардохти сугуртавий бо нишон додани ин муҳлат, огоҳонад.

8.7. Дар Шартномаи сугурта ҳуқуқ ва уҳдадорихои дигари Тарафҳо, ки ба қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон мухалиф нестанд, пешбинӣ шуда метавонанд.

8.8. Дар ҳолати марги Сугуртакунонда – шахси воқеӣ, ки Шартномаи сугуртаро нисбат ба шахси дигар баста буд, ҳуқуқ ва уҳдадорихои ӯ, ки бо ин Шартнома муайян гардадааст, ба ин шахс гузашта метавонад. Дар сурати ғайри имкон будани иҷро уҳдадорихои дар ин Шартнома муайянгардида аз тарафи ин шахс, ҳуқуқ ва уҳдадорихо ба он шахсоне, ки мутобики қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон уҳдадорихои оид ба ҳифзи ҳуқуқ ва манфиатҳои қонунии Сугурташударо иҷро мекунад, гузашта метавонанд.

8.9. Ҳуқуқ ва уҳдадорихои Сугуртакунонда (Сугурташуда, Манфиатгиранда) тибқи Шартномаи сугуртавий бе розигии Сугуртакунонда ба таври ҳаттӣ ба каси дигаре интиқол дода намешавад.

9. ТАРТИБИ ҲИСОБКУНИИ ҲАҶМ ВА АМАЛИ НАМУДАНИ ПОДОШИ СУГУРТАВИЙ

9.3. Ҳангоми бо Сугурташуда фаро расидани вазъият, ки аломатҳои ҳолати сугуртавиरो дорад, Сугуртакунонда, Сугурташуда ё Манфиатгиранда бояд Сугуртакунондаро дар зарфи 30 (сӣ) шабонарӯз аз рӯзе, ки ба касе аз шахсони номбаршуда фарорасии ҳолати сугуртавий маълум гашт, бо ҳар усули дастрас, барои ахборро ба таври объективӣ ба қайд гирифтаи, Сугуртакунондаро дар ҷарён гузоранд.

9.4. Дар ҳолате, ки на Сугуртакунонда, на Сугурташуда, на Манфиатгиранда дар муддати 30 рӯз, дар набудани сабабҳои объективӣ, ки ба кор ҳалал мерасонад, Сугуртакунонда ҳуқуқи даст кашиданро аз пардохт аз рӯйи воқеаи мазкур мутобики қисми 2 моддаи 1047 Кодекси шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон, дорад.

9.5. Ҳаҷми пардохти сугуртавий вобаста ба дар Шартномаи сугуртавий муайяншудаи маблағи сугуртавий аз хавфҳои дахлдор муайян карда мешавад.

9.6. Ҳангоми бо Сугурташуда рӯй додани ҳолатҳои сугуртавий оид ба хавф, тибқи банди 5.1. Шартҳои полисӣ:

9.6.1. Аз рӯйи хавфи «Марг дар натиҷаи ҲН» пардохти сугуртавий ба таври яққарата дар ҳаҷми 100% маблағи сугуртавий аз рӯйи хавфи сугуртавий, ки дар банди 6.2 Шартҳои полисӣ нишон дода шудааст, амалӣ мегардад;

9.6.2. Аз рӯйи хавфи «Маъҷубӣ дар натиҷаи ҲН» дар ҳаҷми маблағи подоши сугуртавий дар мутобикати пурра бо Таблитсаи ҳаҷми подошҳои сугуртавий № 2 аз маблағи сугуртавий оид ба хавфи сугуртавий дар банди 6.2. Шартҳои полисӣ муайян мегардад. Агар ҷароҳатбардорӣ қисмонеи Сугурташуда дар таблитсаи мазкур номбар карда нашуда бошад, воқеа чун ҳолати сугуртавий тибқи хавфи мазкур эътироф карда намешавад;

9.6.3. Аз рӯи хавфи «Зарари ҷисмонӣ дар натиҷаи ҲН» ҳаҷми маблағи подоши суғуртавӣ дар мутобиқати пурра бо Таблитсаи ҳаҷми подошҳои суғуртавӣ № 1 аз маблағи суғуртавӣ оид ба хавфи суғуртавӣ дар банди 6.2. Шартҳои полиси муайян мегардад. Агар зарари ҷисмонии Суғурташуда дар таблитсаи мазкур номбар карда нашуда бошад, воқеа чун ҳолати суғуртавӣ тибқи хавфи мазкур эътироф карда намешавад.

9.6.4. Аз рӯи хавфи «Бистарикунонӣ дар натиҷаи ҲН» ҳаҷми подошҳои суғуртавӣ дар ҳаҷми 100% маблағи суғуртавӣ аз рӯи хавфи мазкур, ки дар банди 6.2. Шартҳои полиси муайян гаштааст, ҳар рӯз бе таваққуф дар беморхона будан аз рӯзи 3 (сеюми) дар беморхона будан, лек на зиёда аз 180 (яксадӯ ҳаштод) рӯзи тақвими ҳисобкитоб карда мешавад. Агар Суғурташуда аз беморхона ба хона ҷавоб шуда бошад таъоботи амбулаторӣ гирифта, боз бо сабаби ҳамон ҳол ҳолати нохуш (ҳатто рӯзи дигар) ба беморхона афтад, ингуна бистаришавӣ бетаваққуф ҳисобида намешавад ва пардохти подоши суғуртавӣ барои бистаришавиҳои баъдина амалӣ карда намешавад.

9.7. Агар дар натиҷаи як ҳодисаи нохуш зарурат ба пардохти суғуртавӣ аз рӯи ду ё зиёда микдори ҳолатҳои суғуртавӣ («Марг дар натиҷаи ҲН», «Маъҷубӣ дар натиҷаи ҲН», «Зарарҳои ҷисмонӣ»), ба миён ояд, пардохт аз рӯи маблағи калонтарин бо аз он кам кардани маблағи қаблан пардохташудаи суғуртавӣ бо сабаби ҳамин ҳодисаи нохуш сурат мегирад. Ба муайянкунии ҳаҷми маблағи пардохти суғуртавӣ аз рӯи хавфи «Бистаришавӣ дар натиҷаи ҲН» шартӣ мазкур паҳн намешавад.

9.8. Маблағи пардохтҳои суғуртавӣ (ба истиснои хавф аз рӯи «Бистаришавӣ дар натиҷаи ҲН» бо сабаби як ҳодисаи нохуш аз маблағи дар банди 6.1. Шартномаи полиси муқарраршуда зиёд шуда наметавонад.

9.9. Пардохти суғуртавӣ дар ҳолатҳои зерин метавонад амалӣ гардад:

9.9.1. Ба Суғурташуда ё намояндаи қонунии ӯ (аз рӯи ҳолатҳои суғуртавӣ ғайр аз хавфи «Марг дар натиҷаи ҲН»;

9.9.2. Дар сурате, ки Суғурташуда вафот кард, лек ҳиссаи худро аз маблағи пардохти суғуртавӣ нагирифта буд, маблағи ба ӯ тааллуқдоштаро ба меросхӯрон дар асоси тартиботи муайянкардаи қонун пардохт менамоянд;

9.9.3. Дар сурати марги Суғурташуда бартариин зерин аз рӯи пардохти суғуртавӣ риоя карда мешавад:

9.9.3.1. дар навбати аввал ба Манфиатгиранда, ки дар Шартномаи суғуртавӣ оварда шудааст. Агар дар Шартнома якҷанд ном омада бошад, лек ҳиссаҳои онҳо нишон дода нашуда бошад, пардохт ба ҳамаи Манфиатгирандагон бо ҳиссаи баробар амалӣ мегардад;

9.9.3.2. дар навбати дуюм агар Манфиатгиранда нишон дода нашуда бошад, пеш аз Суғурташуда вафот карда бошад, баробари Суғурташуда вафот карда бошад ба меросхӯрони Суғурташуда бо назардошти ҳиссаи мерасии онҳо тақсим карда мешавад;

9.9.4. агар Манфиатгиранда вафот кунад, лек ҳиссаи пардохти суғуртавӣ ба ӯ тааллуқдоштаро нагирифта бошад, ҳуқуқ ба гирифтани пардохти суғуртавӣ ба меросхӯрони Манфиатгирандаи вафоткарда, мегузарад.

9.10. Шахсони ба марги Суғурташуда гунаҳкор, ё бадқасдона ба ӯ зарари ҷисмонӣ расонида, ки марги Суғурташударо ба миён овард, аз рӯйхати Манфиатгирандагон ботил карда мешаванд

9.11. Дар сурати аз тарафи суд қабул кардани қарор, ки Суғурташуда вафот кардааст, пардохти суғуртавӣ бо шартҳои иҷро карда мешавад, ки дар қарори суд нишон дода шудааст, ки Суғурташуда беному нишон дар ҳолате, ки марг таҳдид мекард ё асос барои тахмин намудани марги ӯ бо сабаби ҳодисаи нохуши муайян ва рӯзи гум шудан ё марг ба муҳлати суғурта рост меояд. Дар сурати қабул кардани қарор аз тарафи Суд, ки Суғурташуда беному нишон гумшудааст, пардохти суғуртавӣ гузаронида намешавад

9.12. Пардохти суғуртавӣ метавонад ба намояндаи Суғурташуда аз рӯи боваринома, ки Суғурташуда онро дар асоси қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ба расмият дароварда буд, пардохт шавад.

9.13. Агар Манфиатгиранда ноболиғ, то синни 18 сола бошад, пардохти суғуртавӣ ҳиссаи ӯ ба ҳисоби бонкии Манфиатгиранда бо дар ҷараён гузоштани намояндагони қонунии ӯ (падари модар, падархонду модархонд, васиҳо, парасторон) гузаронида мешавад.

9.14. Барои гирифтани пардохти суғуртавӣ Суғуртақунонда (Суғурташуда, Манфиатгиранда) бояд ба Суғуртақунонда аризаи хаттӣ аз рӯи шакли аз тарафи Суғуртақунонда муқарраргардида, ирсол ва ҳуҷҷатҳои дар банди 9.13. Шартҳои полиси овардашударо, пешниҳод намояд.

9.15. Барои гирифтани пардохти суғуртавӣ ба Суғуртақунонда бояд ҳуҷҷатҳои зерин пешниҳод гарданд:

9.15.1. Бо сабаби фарорасии воқеа аз рӯи хавфи («Марг дар натиҷаи ҲН»:

– Шартнома суғурта (Полиси суғурта);

– нусхаи ҳуҷҷат, ки шахсияти Манфиатгирандаро тасдиқ мекунад;

– нусхаи шаҳодатномаи РМА Манфиатгиранда;

– ариза барои подошҳои суғуртавӣ аз рӯи шакли аз тарафи Суғуртақунонда тартибдошуда;

– нусхаи шаҳодатномаи ЗАГС доир ба марги Суғурташуда, ки идораи нотариалӣ тасдиқ кардааст;

– супориши Суғуртақунонда (Суғурташуда) дар бораи таъин намудани Манфиатгиранда тибқи Шартномаи суғуртавӣ, агар он дар алоҳидагӣ аз Полиси суғурта тартиб дода шуда бошад;

– нусхаи шаҳодатнома тиббӣ дар бораи марги Суғурташуда ё эпикриза (навиштаҷот дар таърихи беморӣ) пасазмаргӣ;

– нусхаи маълумотнома дар бораи марг;

– нусхаи протокол оид ба ташреҳи ҷасад (ҳангоми мавҷуд будан);

– нусхаи маълумотнома дар бораи Ҳодисаи нақлиёти дар сурати марг дар натиҷаи ҳодисаи нақлиётӣ;

– ҳуҷҷат, ки ҳештабориро, ки бо Суғурташуда тасдиқ мекунад, агар дар Шартномаи суғуртавӣ маълумотҳои шиносномавии Манфиатгиранда оварда нашуда бошад;

– шаҳодатнома дар бораи ҳуқуқ ба мерос, ки аз тарафи нотариус (ё нусхаи тасдиқшудаи он) додашудада аз тарафи меросхӯри Суғурташуда пешниҳод мегардад, агар номи Манфиатгиранда дар Шартномаи суғуртавӣ нишон дода нашуда бошад, ё аз тарафи меросхӯри Манфиатгиранда, ба шарт ки Манфиатгиранда пардохти ҳиссаи худро нагирифта вафот карда бошад (банди 9.7.4. Шартҳои полиси).

9.15.2. Бо сабаби фарорасии ҳодиса аз рӯи хавфи «Маъҷубӣ дар натиҷаи ҲН», «Зарарҳои ҷисмонӣ»:

– нусхаи Шартномаи суғуртавӣ (Полиси суғурта);

– нусхаи ҳуҷҷатҳое, ки шахсияти Суғурташударо тасдиқ мекунад;

– нусхаи шаҳодатномаи РМА-и Суғурташуда;

– ариза барои подошҳои суғуртавӣ дар шакли аз тарафи Суғуртақунонда тартибдошуда;

– нусхаи варақаи корношоямӣ ё маълумотнома оид ба муваққатан надоштани қобилияти корӣ (агар вучуд дошта бошад);

– маълумотнома аз трампункт (агар мавҷуд бошад);

– аксҳои рентгенӣ (ҳангоми шикастани ягон узв ҳатмӣ аст);

– нусхаи маълумотнома дар бораи садамаи автомобил дар сурати бардоштани зарарҳои ҷисмонӣ дар натиҷаи садамаи нақлиётӣ;

– нусхаи ҳуҷҷат аз муассисаи таъобатии профилактикӣ оид ба ҳолати саломати Суғурташуда, бо номгӯи ташхисҳо, ки дар натиҷаи садамаи нақлиётӣ муайян гардидаанд.

– ҳуҷҷати тасдиқшудаи ҳештаборӣ бо Суғурташуда, агар дар Шартномаи суғуртавӣ маълумотҳои шиносномавии Манфиатгиранда оварда нашуда бошад;

– ҳуҷҷат, ки ҳуқуқи гирифтани пардохти суғуртавиро (барои намояндагони қонунии Суғурташуда) тасдиқ мекунад;

9.15.3. Бо сабаби фарорасии ҳодиса аз рӯи хавфи «Бистаришавӣ дар натиҷаи ҲН»:

– нусхаи Шартномаи суғуртақунонӣ (Полиси суғурта);

– нусхаи ҳуҷҷатҳое, ки шахсияти Суғурташударо тасдиқ мекунад;

– нусхаи шаҳодатномаи РМА-и Суғурташуда;

– ариза барои подошҳои суғуртавӣ дар шакли аз тарафи Суғуртақунонда тартибдошуда;

– нусхаи варақаи корношоямӣ ё маълумотнома оид ба муваққатан надоштани қобилияти корӣ бо навиштаҷот дар бораи дар таъобати статсионарӣ будан;

– маълумотнома аз трампункт (агар мавҷуд бошад);

- нусхаи ҳуҷҷат аз муассисаи табобатиро профилактикӣ оид ба ҳолати саломатии Суғурташуда, бо номгӯи ташхисҳо, ки дар натиҷаи садамаи нақлиётӣ муайян гардидаанд.
- ҳуҷҷати тасдиқкунандаи ҳештаборӣ бо Суғурташуда, агар дар Шартномаи суғуртавӣ маълумотҳои шиносномавии Манфиатгиранда оварда нашуда бошад;
- ҳуҷҷат, ки ҳуқуқи гирифтани пардохти суғуртавиرو (барои намояндагони қонунии Суғурташуда) тасдиқ мекунад;

9.15.4. Ҳуҷҷатҳо, ки мутобиқи банди 9.14 Шартҳои полисӣ аз тарафи Суғуртакунанда талаб карда шудаанд.

9.16. Суғуртакунанда ҳуқуқи мустақилона қабул кардани қарор оид ба кофӣ будани ҳуҷҷатҳои пешниҳодшуда барои эътироф намудани фарорасии ҳолати суғуртавӣ бо Суғурташуда ва муайян намудани ҳаҷми пардохти суғуртавиرو дорад

9.17. Дар сурати ҳуҷҷатҳои пешниҳодшуда имконияти қабул кардани қарорро оид ба пардохти суғуртавӣ надиханд, Суғуртакунанда ҳуқуқ дорад ҳуҷҷатҳои иловагиро, ки барои қабули ниҳой заруранд, талаб кунад, инчунин тафтиши (экспертизаи) ҳуҷҷатҳои пешниҳодшударо гузаронад, мустақилона сабаб ва вазъиятҳои бо Суғурташуда фарорасидаро, ки нишонаҳои ҳолати суғуртавӣ доранд, муайян кунад.

9.18. Ҳамаи ҳуҷҷатҳои барои гирифтани пардохти суғуртавӣ ба Суғуртакунанда пешниҳодшуда, бояд бо забони тоҷикӣ тартиб дода шуда бошанд, ё тарҷумани он ба тарикӣ нотариалӣ тасдиқ шуда бошад. Дар ҳолати пешниҳод намудани ҳуҷҷатҳо, ки аз тарафи Суғуртакунанда бо сабаби хусусиятҳои хоси хусни хаги духтур ё корманди мақомоти ваколатдор, инчунин дар ҳолати вайрон кардани яқдхутии ҳуҷҷат (даридагӣ, пачақ, тоза шудагӣ ва ғайра), ҳонда нашавад, Суғуртакунанда ҳуқуқ дорад, ки қабули қарори пардохти суғуртавиرو то пешниҳод намудани ҳуҷҷатҳо бо сифати муносиб ба таъхир андозад. Дар ҳамаи маълумотномаҳо ва нусха аз таърихи бемории муассисаи тиббӣ бояд на камтар аз 2 мӯҳри (штамп) муассисаи тиббӣ мавҷуд бошад. Нусхаҳои пешниҳодшудаи тиббӣ бояд аз тарафаи идораи нотариалӣ ё аз тарафи муассисаи тиббӣ, ки онро додааст, тасдиқ шуда бошанд.

9.19. Дар зарфи 14 (чордах) рӯзи корӣ аз санаи гирифтани ҳамаи ҳуҷҷатҳои зарурӣ, ки дар банди 9.14. Шартҳои полисӣ нишон дода шудааст, Суғуртакунанда:

9.19.1. Дар сурати эътироф кардан, ки воқеаи сарзада ҳолати суғуртавӣ мебошад, пардохти подоши суғуртавиرو амалӣ менамояд;

9.19.2. Қарори аз пардохти суғуртавӣ даст кашиданро қабул мекунад ва ба таври хаттӣ дар ин бора Суғуртакунонандаро дар чараён мегузорад.

9.20. Пардохти суғуртавӣ бо розигии Тарафҳо бо пули нақд, гузаронидани маблағ ба ҳисоби бонкии Суғуртакунонанда, (Суғурташуда), Манфиатгиранда ё бо усулҳои дигар мутобиқи қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон сурат мегирад. Уҳдадорӣ Суғуртакунанда дар рӯзи аз ҳисоб баровардани воситаҳои пулӣ аз суратҳисоби Суғуртакунанда, ё аз рӯзи огоҳиқунӣ дар бораи воқеаи ҳодисаи суғуртавӣ ҳисоб кардан ва ҳаҷми пардохти суғуртавӣ (рӯзи хабардиҳӣ аз рӯйи санаи мактуби содиротии Суғуртакунанда муайян карда мешавад) барои пардохти суғуртавӣ, ки бо розигии тарафайн бо воситаҳои пули нақд гузаронида мешавад, иҷрошуда ҳисоб мегардад.

9.21. Пардохти суғуртавӣ аз рӯйи Шартномаҳои суғуртавӣ бо асбаори Ҷумҳурии Тоҷикистон, истисно аз ҳолатҳои, ки дар қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ шудааст, сурат мегирад.

10. ТАРТИБИ ҲАЛЛУ ФАСЛИ БАҲСҲО

10.3. Агар қизи дигаре дар Шартнома оид ба баҳсҳо, ки дар натиҷаи иҷро накардан, ё номуносиб иҷро кардани шартҳои Шартномаи суғуртавӣ аз тарафи Суғуртакунанда ё Суғуртакунонанда (Манфиатгиранда) пешбинӣ нашуда бошад, риоя кардани тартиботи тосудии батанзимдорӣ баҳс – пешниҳод намудани даъво ба таври хаттӣ, шарт аст. Ҳамаи баҳсҳо аз рӯйи Шартномаи суғуртавӣ, ки дар асоси Шартҳои полисӣ баста шудааст, бо роҳи гуфтугузур байни тарафҳо дар зарфи 15 (понздах) рӯзи корӣ аз рӯзи гирифтани даъво ва дар сурати ба мувофиқа нарасидан бо тариқи суд ҳаллу фасл карда мешавад.

10.4. Ҳангоми ҳалли масъалаҳои баҳсталаб ҳолатҳои Шартномаи суғуртавӣ нисбат ба Шартҳои полисӣ бартарӣ доранд.

10.5. Ҳуқуқ ба пешниҳод намудани талабот ба Суғуртакунанда оид ба пардохти суғуртавӣ, инчунин ба пешниҳод намудани ҳаргуна талаботҳои дигар, ки аз Шартномаи суғуртавӣ бармеоянд, бо ба охир расидани муҳлати бо қонунгузорӣ муқарраргардидаи муҳлати даъво мутобиқи моддаи 221 Кодекси шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон се содро ташкил медиҳад. Талабот оид ба пардохти суғуртавӣ ба Суғуртакунанда дар зафи 3 (се) сол сар аз фарорасии воқеа, ки нишонаҳои ҳодисаи суғуртавиرو дорад, пешниҳод шуда метавонад.

ТАБЛИТСАИ № 2 Зарарҳои вазнини ҷисмонӣ ва ҳаҷми пардохтҳои суғуртавӣ бо сабаби ҳолатҳои суғуртавии «Маъҷубӣ дар натиҷаи ХС»

Зараҳои вазнини ҷисмонӣ	Ҳаҷми пардохти суғуртавӣ бо % аз маблағи суғуртавӣ оид ба хавф
Гум кардани басирати ду чашм	100%
Гум кардани басирати як чашм	35%
Гум кардани пой баландтар аз миёнаи рон	70%
Гум кардани пой то миёнаи рон	60%
Гум кардани пой то мобайни зону ё як қафи пой	50%
Гум кардани даст болотар аз оринҷ	65%
Гум кардани даст поёнтар аз оринҷ	60%
Гум кардани сомеаи ҳарду гӯш	60%
Гум кардани сомеаи як гӯш	15%
Параплегия	80%
Тетраплегия	100%

Тавзеҳот ба таблитса:

Агар дар натиҷаи як ҳодисаи нохуш зиёда аз як зарари ҷисмонӣ, ки дар Таблитсаи №2 овардашуда, расида бошад, андозаи пардохтҳои суғуртавӣ вобаста ба ҳаҷми дар таблитса нишондодашуда чамъ карда мешавад, вале зиёда аз 100% аз маблағи суғуртавӣ, ки дар Шартномаи суғуртавӣ оид ба хавфи мазкур нишондодашуда, зиёд шуда наметавонад.